

درگذشت هنرمند ایرانی که بر بام کعبه اذان گفت

«پس از مراسم قرائت قرآن، پادشاه عربستان دست من را گرفت و به اتفاق امام موسی صدر پس از خواندن نمازهای واجب در هر گوشه از خانه کعبه از پله های کعبه بالا رفتم. به من گوشزد شده بود که اذان را تا بخش اشهدان محمد رسول... بخوانم چون مسلمانان آن جا اهل سنت هستند، اما...»

این سخن زنده یاد سید احمد مراتب است، دربارهٔ روزی که قرار بود بر بام کعبه اذان بگوید...

مراتب که آواز خوان، مناجات خوان، ردیف دان و از نخستین شاگردان تاج اصفهانی است و از سوسی وی به دره التاج آواز اصفهان ملقب بود، دربارهٔ روزی که بر بام کعبه اذان گفت، چنین اظهار کرده است: «من اولین بار در سال ۱۳۵۰ به سفر مکه رفتم و پس از آن سال ۱۳۵۴ این سفر تکرار شد و مسجد الحرام رو به روی خانه کعبه محل استقرار کاروان اصفهان بود. شب عید غدیر، بسیاری از علما و مراجع آن جا جمع بودند. در این جمع از من خواهش کردند که چیزی بخوانم و من شروع کردم در مدح مولا علی (ع) مدحی را خواندم که نوار کاست آن هنوز موجود است. آن زمان امام موسی صدر که رئیس مجلس اعلای شیعیان لبنان بود به عنوان مهمان ویژه پادشاه عربستان به مکه آمده بود و در طواف صدای بنده را شنیدند و من را در آغوش گرفتند و از من دعوت کردند که فردای آن روز به کاروان محل اسقرار شان بروم. بسیاری از علما هم دعوت شدند و آن روز مجلس بسیار با شکوهی برگزار شد. در همان موقع از من خواستند که آواز بخوانم. در آن جمع که تعداد بسیار زیادی از علما و فقها حضور داشتند خواندن، بسیار سخت بود. در دلم گفتم خدایا کمک کن و شروع به خواندن غزلی از سعدی کردم. امام موسی صدر در همان مجلس به من گفتند فردا که تمام رؤسای جمهور و سران کشور های اسلامی و مراجع تقلید به مسجد الحرام وارد می شوند، بر بام کعبه اذان بگویند.

برای من باور کردنی نبود. لحظه ای با خود فکر کردم که قرار است چه اتفاقی بیفتد. شب تلفن زنگ زد و اطلاع دادند که فردا دنبال من می آیند و برای گفتن اذان آماده باشم. فردای آن روز پس از مراسم قرائت قرآن، پادشاه عربستان دست من را گرفت و به اتفاق امام موسی صدر پس از خواندن نمازهای واجب در هر گوشه از خانه کعبه از پله های کعبه بالا رفتم. به من گوشزد شده بود که اذان را تا بخش اشهد ان محمد رسول... بخوانم چون مسلمانان آن جا اهل سنت هستند. من به بالای بام که رسیدم به خود گفتم این اتفاق تا به حال برای کسی نیفتاده است و این جا خانه علی (ع) است و تو در پناه مولا هستی و از چه می ترسی؟ به این ترتیب شروع کردم و آذان را به طور کامل خواندم. این یک معجزه بود که هیچ کس به من اعتراض نکرد و مثل این که خداوند در آن لحظه تمام آن مردم را ناشنا کرده بود! بعد هم امام موسی صدر پس از خواندن اذان به من گفتند که چطور باید از شما تشکر کنم؟ و من تقاضای سفر کر بلا را کردم که پس از آن به اتفاق استاد تاج اصفهانی به لبنان و سپس به کربلا عازم شدیم.»

در خور اشاره است، زنده یاد سید احمد مراتب، یکم شهریور ماه ۱۳۳۱ در محلهٔ احمدآباد اصفهان متولد شد. اواز شش سالگی یادگیری آواز را نزد عبدالحسین سپهری نژاد شروع کرد و از محضر اساتید و علمای فرهیخته ای همچون استاد تاج اصفهانی، استاد محمد رضا شمشیری، آیت... العظمی فانی اصفهانی، استاد علامه جلال همایی، ابوالبرکات سده ای، فضل... ضیانور، استاد قدسی و دیگر استادان بزرگ بهره مند شد. نام زنده یاد سید احمد مراتب از سوی وزارت میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی به عنوان «گنجینه زنده بشری در زمینه حفظ و آموزش آواز مذهبی بر اساس دستگاه های آواز اصیل ایرانی» در فهرست میراث فرهنگی ناملموس ثبت شده است. این هنرمند زنده نام و زنده یاد، شامگاه چهارم آذرماه و در ۷۲ سالگی بر اثر سکنه قلبی در گذشت.

«فرنگیس» به صربستان رسید

به گزارش ایران‌ناز سازمان فرهنگ و ارتباطات اسلامی، کتاب فرنگیس را

می‌توان یکی از کتاب‌های فاخر در حوزه ادبیات‌پایداری دانست. موضوع کتاب درباره زندگی فرنگیس حیدرپور بانوی قهرمان کرد ایرانی است که در همان ابتدای جنگ تحمیلی حماسه خلق کرد و در طول هشت سال جنگ با وجود لطمات فراوانی که دید، اما دست از مقاومت نکشید. «زمن جوجیچ» این اثر را به زبان صربی ترجمه کرده و توسط «میلیکا آنتیچ» ویراستاری و در ۳۳۷ صفحه از سوی انتشارات آگنوستا منتشر شده است. ناشر صرب در معرفی کتاب نوشته است: «این داستان از آن جهت خاصی است که زن را قربانی معرفی نمی کند بلکه به عنوان یک مبارز، کلید آزادی و دفاع از میهن معرفی می کند. او با قدرت خارق العاده اش، در برابر تمام محدودیت ها، خطرات، وحشت و مرگ ناشی از جنگ مقاومت می کند. این به ما می آموزاند که یک فرد اگر به اندازه کافی باور داشته باشد، می تواند جهان را تغییر دهد.» کتاب فرنگیس توسط مهناز فتاحی به رشته تحریر درآمده و به تقریظ مقام معظم رهبری نیز رسیده است.

نکوداشت «فاطمیه»

به سبک چاوشی

خواننده محبوب پاپ با راه اندازی پویش «مهر فاطمی» زمینه ساز آزادی ده ها مادر در بند شد؛ او توانسته طی ۲ سال اخیر به آزادی بیش از ۸۰۰ زندانی جرایم غیر عمد کمک کند

محمد بهبودی نیا culture@khorasannews.com

شاید آن زمان که محسن چاوشی حدود ۱۵ تا ۲۰ سال داشت و در یکی از آپارتمان های شهرک قدیمی عرب های مشهد موسیقی و ترانه هایی را که در ذهنش داشت می خواند، کمتر کسی از همسایه ها و هم محله ای های او فکرش را می کرد این صدا قرار است در آینده انسان های زیادی را از زندان آزاد کند، این صدا قرار است مرهمی بر قلب و روح تعدادی از مردم ایران شود و قرار است قرص نانی باشد در سفره خالی تعداد زیادی از نیازمندان. بهانه نوشتن این سطرها خبری است که چند روز پیش در صفحه اینستاگرامی محسن چاوشی در قالب پویش «مهر فاطمی» منتشر شد. پویشی که در آن هزینه های مربوط به آزادی ۳۸ مادر زندانی جرایم غیر عمد جمع آوری شد. محسن چاوشی با تکیه بر هنر خود، ترانه سرایان، آهنگ سازان و هوادارانی که در خلق و شنیده شدن آثارش کنار او ایستاده اند، اقدامات انسان دوستانه زیادی انجام داده است. او در طول دو سال گذشته توانسته به آزادی بیش از ۸۰۰ زندانی جرایم غیر عمد کمک کند. (این عددی است که تا امروز یعنی تا ششم آذرماه ۱۴۰۳ در صفحه اینستاگرامی «جمعیت حیدر» که زیر نظر محسن چاوشی فعالیت می کند ثبت شده است.) حالا چشم امید تعداد زیادی از نیازمندان به صدا و هنر این خواننده و همراهان او دوخته شده است.

نگاهی کوتاه به زندگی محسن چاوشی

مرد خوش صدای این روز های موسیقی کشور، گرتبار است و زاده ۱۸ مرداد ۱۳۵۸ در خرمشهر. پدر محسن کارمند شرکت نفت بود. خانواده او پیش از تولدش به خرمشهر مهاجرت کردند. زندگی چاوشی مانند مسیر حرفه ای اش پر فراز و نشیب بود و البته سرشار از خلوت گزینی ها.

جنگ تحمیلی، چاوشی و خانواده اش را بعدها به کرمانشاه کشاند و بعد از آن به شهرک عرب های مشهد. محله ای قدیمی و کم بر خور دار از امکانات که تعداد زیادی

«هرمان هسه» نویسنده آلمانی است که بیشتر با کتاب «سیدار تا» نزد مخاطبان ادبیات به شهرت رسیده است. اگر چه او داستان نویسی اروپایی است؛ اما طرز تفکر و قلمش بیشتر شرقی است و غرایت عجیبی با ما ایرانی ها دارد. شاعرانگی ها و لطافتی که در نوشته هایش به ویژه در کتاب «خواب نی لبک» موج می زند، بر منطق حاکم بر بیشتر نویسندگان هم عصر خود در اروپا می چرپد و همین باعث شده است «هرمان هسه» به نویسنده ای برای همه جهان تبدیل و کتاب هایش به بیشتر زبان های زنده دنیا تر جمه شود.

کوتاه و تأثیرگذار

این کتاب که به تازگی تجدید چاپ شده، همان گونه که از اسمش پیداست کتابی است که مهم ترین ویژگی آن رفت و آمد داستان ها میان فضای شعر گونه و رمانتیک با فضایی داستانی است. کتاب از ۱۴ داستان تشکیل شده که همگی آن ها از جنبه قالب کوتاه اند و نویسنده در آن ها «ایجاز» را تا آن جا که ممکن است رعایت کرده است، به گونه ای که همه ویژگی های داستان کوتاه را در خود دارند. در توصیف «هرمان هسه» همین بس که او در سال ۱۹۴۶ با کتاب «سیدار تا» برنده جایزه نوبل ادبیات شده است و دریافت همین جایزه خود گواهی است بر آثار ارزشمند او که مهر تاییدی می زند بر افکارش و مخاطب را مجاب کرده

فراخوان نوزدهمین جشنواره بین المللی شعر فجر

ادبی

نوزدهمین جشنواره بین المللی شعر فجر در چهار بخش شعر کلاسیک، شعر نو، شعر محاوره و درباره شعر فراخوان داد. مهلت ارسال آثار تا یکم دی ۱۴۰۳ تعیین شده است. به گزارش ایرنا، نوزدهمین جشنواره بین المللی شعر فجر با هدف تعالی و ارتقای شعر امروز از سال ۱۳۸۵، هر سال میزبان کاروان شعر پارسی است و نوزدهمین دوره آن نیز

روایت هایی غم زده که همین مسیر در آلبوم یه شاخه نیلوفر که سال ۱۳۸۷ منتشر شد ادامه پیدا کرد. چاوشی با هر قدمی که در دنیای خوانندگی بر می داشت نوآوری هایش بیشتر می شد. بعد کم کم اوج گرفت و بالا رفت مثل همان هواپیماهایی که سال ها از تراس قدیمی خانه پدری اش در شهرک عرب های مشهد به آن ها خیره می شد.

روایت آقای خاص از دریچه ای دیگر

حالا بعد از گذشت حدود ۲۰ سال از ورود محسن چاوشی در عرصه موسیقی حرفه ای کشور و حرف های زیادی برای گفتن دارد. چند روز پیش در صفحه اینستاگرامی «جمعیت حیدر» خبری منتشر شد: «آزادی ۳۸ مادر زندانی به کمک و همت شمارقم خورد.» این اقدام با شعار «مهر فاطمی» انجام شده بود. این فعالیت نه تنها نشان دهنده یک بعد جدید از شخصیت هنری چاوشی است، بلکه به عنوان یک مسئولیت اجتماعی نیز تلقی می شود. از لحظه ای که چاوشی اعلام کرد قرار است ۳۸ مادر را که به دلیل جرایم غیر عمد در بند هستند آزاد کند، مردم پای کار آمدند. در کمتر از ۲۴ ساعت، مبلغ مورد نیاز را جفت و جور کردند و این آزادی حاصل شد.

بر اساس فعالیت های «جمعیت حیدر» تا امروز بیش از ۸۰۰ زندانی آزاد شده اند. کمتر کسی باورش می شود با ارسال یک پیام از سمت یک خواننده، آن هم در شرایط اقتصادی امروز که تعداد زیادی از مردم در گیر مشکلات فراوان معیشتی هستند، مبالغ میلیاردی جمع آوری شود.

به معجزه هنر ایمان بیاوریم این پویش به بسیاری از ماثابت کرد که هنر می تواند انسانی را از چنگال مرگ فراری دهد، می توان پشت نت ها، کلمات و صداها، موسیقی زندگی را جاری کرد. این پویش به خیلی از ما فهماند که هنوز و همچنان می توان به معجزه هنر امیدوار بود.

آوازهای شرقی در داستان های «هسه»

را نشان می دهد: «سیدار تا لباس هایش را در راه به برهنه فقیر داد و تنها لُنگ و ردایی ساده و خاکی رنگ با خود نگه داشت. فقط روزی یک وعده غذای خورد. یک بار چهارده روز بار دیگر بیست و هشت روز روزه گرفت. رویاهای شگفتی در بر ابر چشمان درشتش جان می گرفتند...»

آرمان گرا و انسانی

شخصیت های داستان های «هسه» با این که در نگاه اول ممکن است آدم هایی به ظاهر معمولی جلوه کنند اما رفته رفته و هر چه داستان بیشتر ادامه پیدا می کند از مخاطب فاصله می گیرند و حتی با خود نویسنده هم به نوعی غریبگی می کنند. این نشان از آرمان گرایی «هرمان هسه» چه در نویسندگی و چه در زندگی شخصی اش دارد و از او یک نویسنده منحصر به فرد ساخته است. در کتاب های «هرمان هسه» مخاطب در هر کجای جهان که باشد فارغ از نژاد و ملیتش قبل از آن که با یک نویسنده طرف باشد، با انسانی مواجه است که خسته از دو جنگ جهانی ویران کننده تجربه های انسانی و اخلاقی اش را از سفر به هند و شرق جهان در قالب کلمات ریخته و همه آن ها را در اختیار شنونده قرار می دهد. در بخش دیگری از کتاب «خواب نی لبک» می خوانیم: «جهان در برابر چشمان من و درون من وارف و فرو لغزید و در اشک و آواز غرقه گشت چنان که وصف فرو ریختن و جاری شدنش ممکن نبود. اشک یخ روح است که آب می شود و فرشتگان خدا به گریندگان نزدیک ترند...»

بخش «شعر کلاسیک»، «شعر نو»، «شعر محاوره» و «درباره شعر» (پژوهش های حوزه شعر) ارزیابی می کند. آثار ارسالی به این جشنواره باید تألیفی و به زبان فارسی و مجموعه شعر به صورت مستقل منتشر شده باشد؛ از این رو مجموعه های مشترک داوری نمی شوند. بر اساس فراخوان این جشنواره، آثاری که در سال های قبل با عنوان دیگر یا توسط ناشر دیگری به چاپ رسیده یا به صورت گزیده آثار قبلی باشند، داوری نمی شوند. بر اساس اطلاعیه روابط عمومی خانه کتاب و ادبیات ایران، برگزیدگان نوزدهمین جشنواره بین المللی شعر فجر، زمستان ۱۴۰۳ در آیین اختتامیه معرفی می شوند و علاوه بر جایزه نقدی، لوح یادبود و تندیس جشنواره را دریافت خواهند کرد.

زمستان امسال (۱۴۰۳) برگزار می شود. این جشنواره، علاوه بر هم سخنی با شاعران مطرح معاصر ایران با هدف معرفی و شناخت شاعران جوان سرزمین عزیزمان و گسترش همدلی و هم زبانی با پارسی گویان سراسر دنیا برگزار می شود. عموم علاقه مندان برای شرکت در این دوره باید آثار خود را تا اول دی (۱۴۰۳) به دبیر خانه جشنواره ارسال کنند. نوزدهمین جشنواره بین المللی شعر فجر آثاری را که برای نخستین بار در سال ۱۴۰۲ به زبان فارسی و با مجوز وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی در داخل کشور منتشر شده باشند در چهار